

Molenstichting Winsum (Gn)

Een fietsroute langs de zeven molens van Molenstichting Winsum. Start: bij één van de zeven molens.

De molens zijn:

- De Jonge Hendrik, Oude Dijk 11, 9956 PA Den Andel
- Joeswert, Menthaweg 1a, 9892 TA Feerwerd
- Aeolus, Molenweg 7a, 9774 PG Adorp
- De Wetsinger, Molenstreek 3, 9773 TJ Klein Wetsinge
- De Meeuw, Hunzeweg 38, 9893 PD Garnwerd
- De Ster, Molenstraat 4, 9951 AJ Winsum
- De Vriendschap, Kerkstraat 1, 9951 AD Winsum

Start bij een willekeurige molen, volg de route **tegen de richting van de klok** en bewonder ze alle zeven.

De Jonge Hendrik is een koren- en pelmolen. Het type is een stellingmolen (achtkant) gebouwd in 1875.

Technische gegevens:

- 1. 8-kante stellingmolen met stenen onder- en tussenstuk, stellinghoogte 7.80 meter,*
- 2. Pel- en korenmolen,*
- 3. Zelfzwichting met remkleppen,*
- 4. Van Busselneus (buitenroede), Dekkerneus (binnenroede),*
- 5. Stalen bandvang, wipstok,*
- 6. Goede windbiotoop,*
- 7. Rijksmonument 8581.*

Te bezoeken: vrijdag en zaterdag van 9:30 – 16:30 uur en als de molen draait.

Willekeurige start in Den Andel bij **molen de Jonge Hendrik**, Oude Dijk 11, 9956 PA.

Parkeergelegenheid is er op de Streekweg.

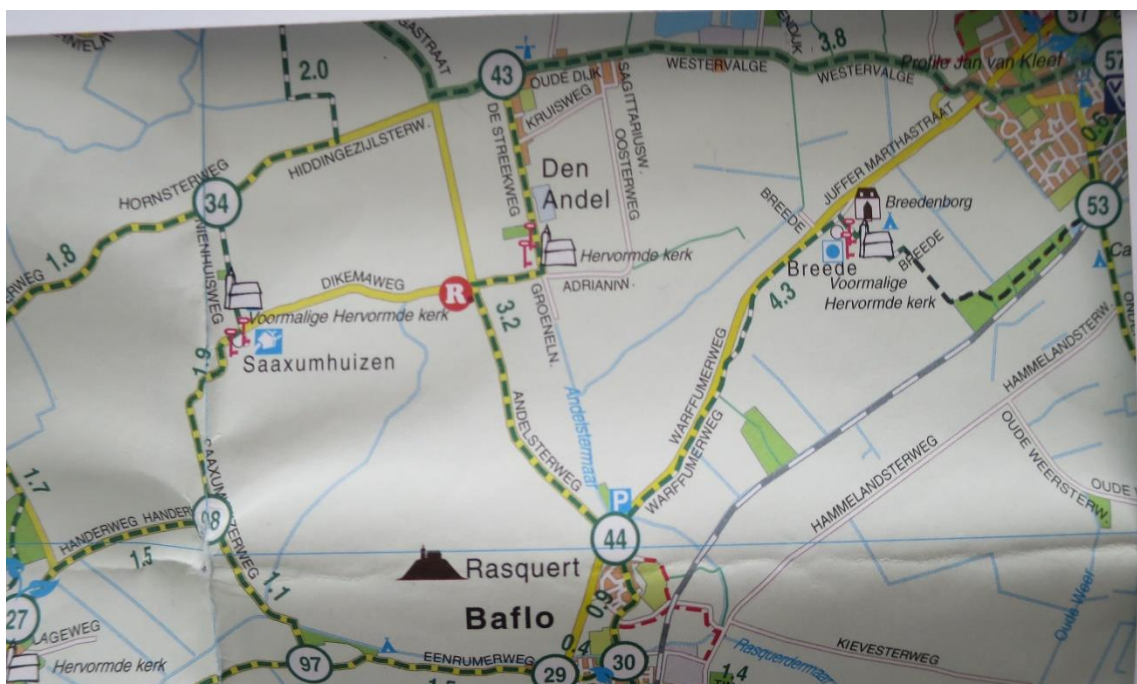
De Jonge Hendrik laten we achter ons en houden rechts aan tot de driesprong.

Links af de “lange” Streekweg op.

Een bezienswaardigheid op de Streekweg is de Sint Nicolaaskerk, een 13^e eeuwse kerk met een los staande toren uit de 14^e eeuw.

We rijden tot aan het haventje en slaan rechts af tot aan de eerste kruising die we tegenkomen.

Steek de Andelsterweg over en volg de Dikemaweg tot aan Saaxumhuizen.

Bij het kruispunt in Saaxumhuizen, (*kerk uit 13^e eeuw waar ook een losstaande toren bij stond*) rechtdoor de Saaxumhuisterweg op tot aan de eerstvolgende driesprong.

Rechts aanhouden en volg de Handerweg tot aan Eenrum.

Na het plaatsnaambord Eenrum: sla links af de Oosterweg op en neem de tweede straat rechts, de Oranjestraat.

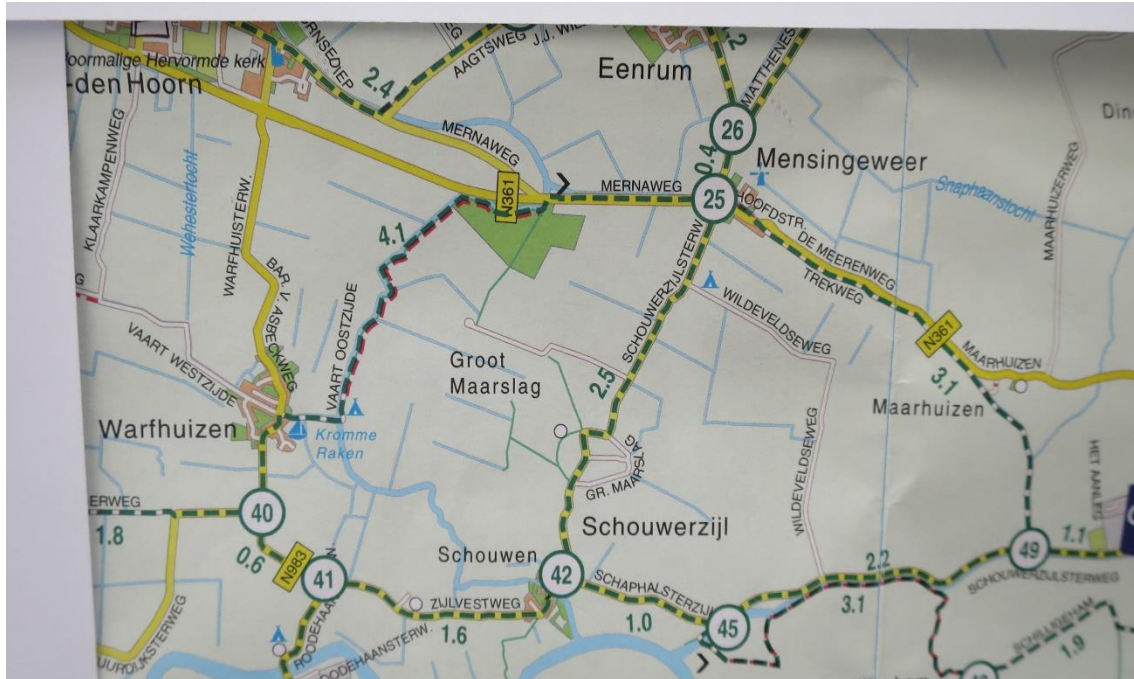
Hou rechts aan bij de driesprong, langs kerkhof over het kleine pad tot aan *de ingang van de oorspronkelijk 13^e eeuwse kerk, gewijd aan Sebastianus en Fabianus*, hou rechts aan tot aan de Hoofdstraat.

Bij Molen De Lelie, Eenrum: horeca en WC.

Naar links en je fietst op de Hoofdstraat. Deze fiets je helemaal af tot aan de rotonde nabij Mensingeweer

(de straatnamen veranderen terwijl je fietst, in Hereweg en Mensingeweersterweg).

Bij Molen Hollands Welvaart, Mensingeweer: horeca.

Rechtdoor naar Mensingeweer en over de brug rechtdoor naar Groot Maarslag. *Hier dient “de muur van Groot Maarslag” beklommen te worden. Aan de zuidkant van de Wierde ligt een van de meest noordelijke wijngaarden van Nederland.*

Fiets door naar Schouwerzijl tot aan de driesprong.

Er zijn **twee opties** om in Feerwerd (de molen Joeswert) te komen:

1. **Met kosten** voor de veerboot

Ga linksaf over de dijk naar Schaphalsterzijl. Bij de driesprong aan het eind van de dijk sla rechts af. Fiets over de sluis en meteen rechts naar de veerboot, vervoer naar Aduarderzijl.

Raadpleeg www.reitdiepveer.nl voor kosten en dienstregeling!

Vanaf de veerboot rechts aanhouden. Bij de eerste driesprong wederom rechts (Zijlvesterweg) en daarna links naar de Allersmaborg via de Middagsterweg, welke overgaat in de Allersmaweg. In de scherpe bocht voor Ezinge (bij de galerie), links af het voet- / fietspad op naar Feerwerd. Hou rechts aan en volg de weg tot aan **Molen Joeswert**.

2. ***Zonder kosten.***

Ga rechtsaf, over de sluis van Schouwerzijl en vervolg de weg naar Schouwen. Bij de eerste driesprong links af naar Roode Haan. Over het Reitdiep de weg vervolgen naar Saaksum. De weg vervolgen tot over de brug. Sla links af de van Swinderenweg op richting Ezinge. Voorbij museum Wierdenland links de brug over. Links aanhouden de wierde op tot aan de *Petruskerk uit de 13^e eeuw* en de weg vervolgen tot het eind dan links, de Notweg op. Aan het eind van de Notweg links af de Allersmaweg op tot aan de scherpe bocht dan naar links. Hier rechts aanhouden het voet- / fietspad op naar Feerwerd. Hou rechts aan.

Aan de linkerhand de Jacobskerk uit de 13^e eeuw. Volg de weg tot aan **Molen Joeswert**.

Beperkte Parkeermogelijkheid bij de molen.

In Feerwerd: horeca en WC.

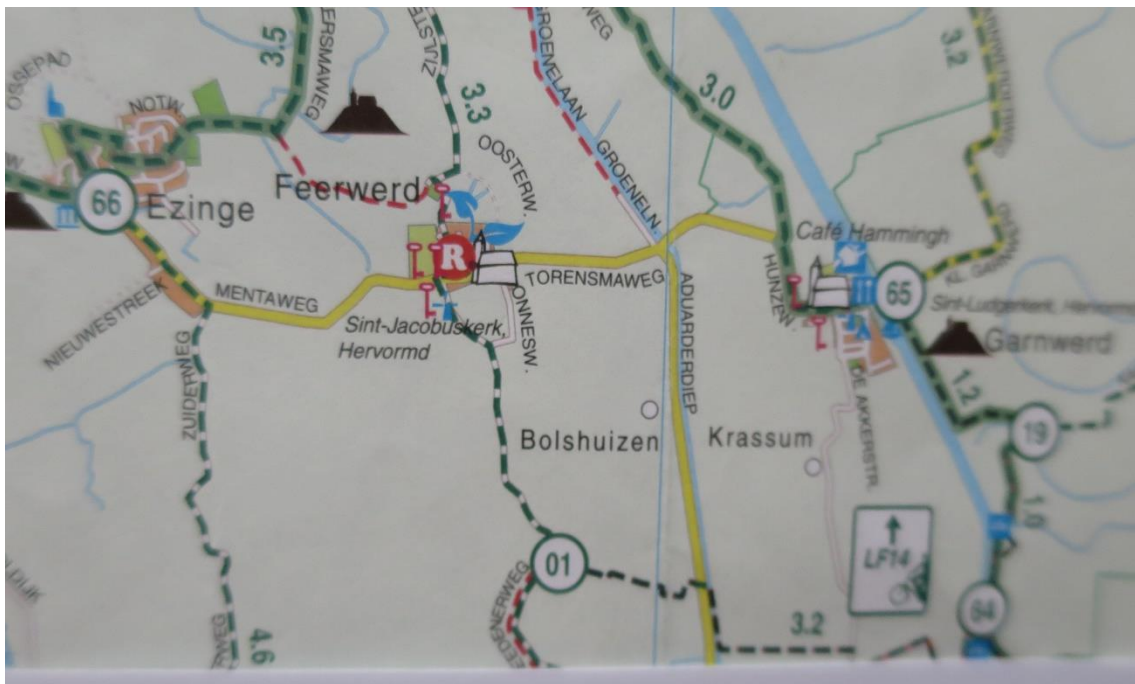
Molen Joeswert, Menthaweg 1a, 9892 TA Feerwerd.
Joeswert is een koren- en pelmolen. Het type is een stellingmolen (achtkant) gebouwd in 1875.

Technische gegevens:

- 1. 8-kante stellingmolen op stenen onderbouw, stellinghoogte 7.90 meter,*
- 2. Pel- en korenmolen, deels ook mechanisch aangedreven,*
- 3. Zelfzwichting met Van Busselneuzen en remkleppen in de neuzen,*

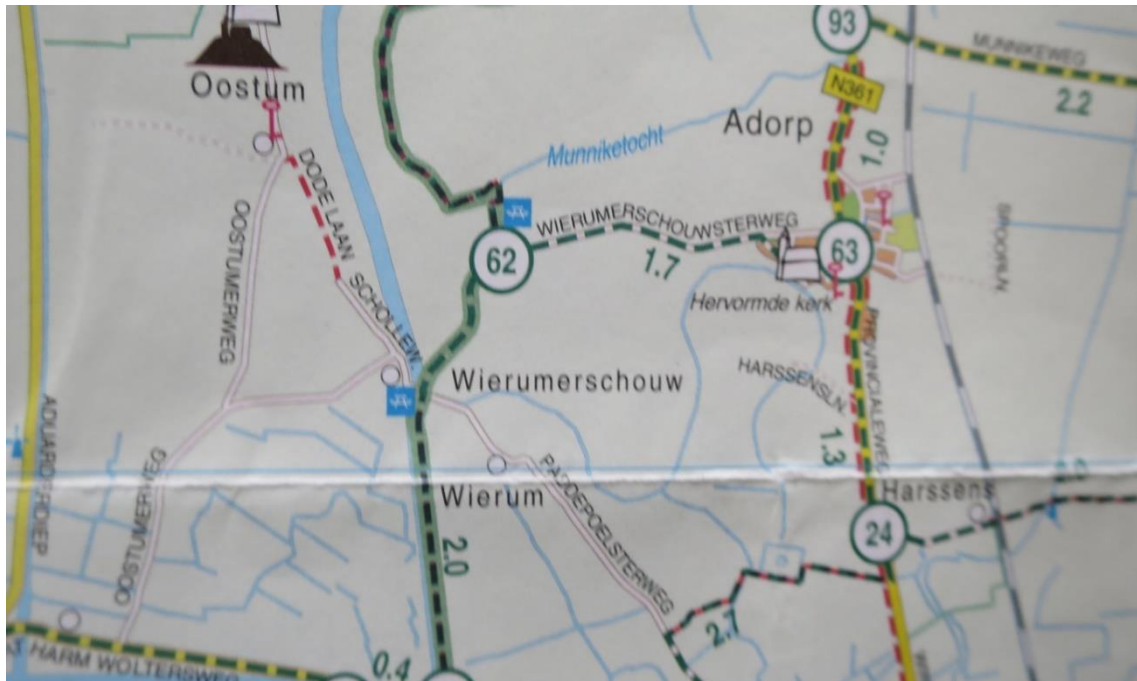
4. *Vlaamse blokvang op duim,*
5. *Redelijke windbiotoop, aan de noordzijde beperking,*
6. *Rijksmonument*
7. *Rijksmonument 15558*

Te bezoeken: vrijdag en zaterdag 13:30 – 17:30 uur en als de molen draait.

De molen Joeswert laten we achter ons en we houden rechts aan tot de eerste driesprong. Rechtsaf de Onnesweg op tot de volgende driesprong, hier linksaf de Medenerweg op. Halverwege de Medenerweg links af het fietspad op richting Aduarderdiep. Hier angekommen de weg oversteken, over “het hoogholtje” tot aan het eind van het fietspad. Rechtsaf richting Oostum (Oostumerweg).

Na de klim van de Bult van Oostum is het heerlijk rusten bij de tweede Jacobuskerk uit de dertiende eeuw. Het was een goede tijd voor de bouwsector in de 13^e eeuw.

Na dit intermezzo stappen we weer op de fiets en vervolgen we onze route. Op de driesprong onderaan de wierde van Oostum linksaf en meteen weer rechtsaf. Langs de boerderij het fietspad op. Dit is de Dode Laan.

De overledenen aan deze kant van het Reitdiep werden op Wierum begraven en moesten via het veer bij Wierumerschouw (schouw = scheepstype) overgezet worden.

Aan het eind van het fietspad linksaf, de brug bij Wierumerschouw over en rechts aanhouden richting Wierum. Halverwege de Paddepoelsterweg links af het fietspad op naar Harssens.

Molen De Aeolus, Molenweg 7a, 9774 PG Adorp
De Aeolus is een koren- en pelmolen. Het type is een stellingmolen (achtkant) gebouwd in 1851.

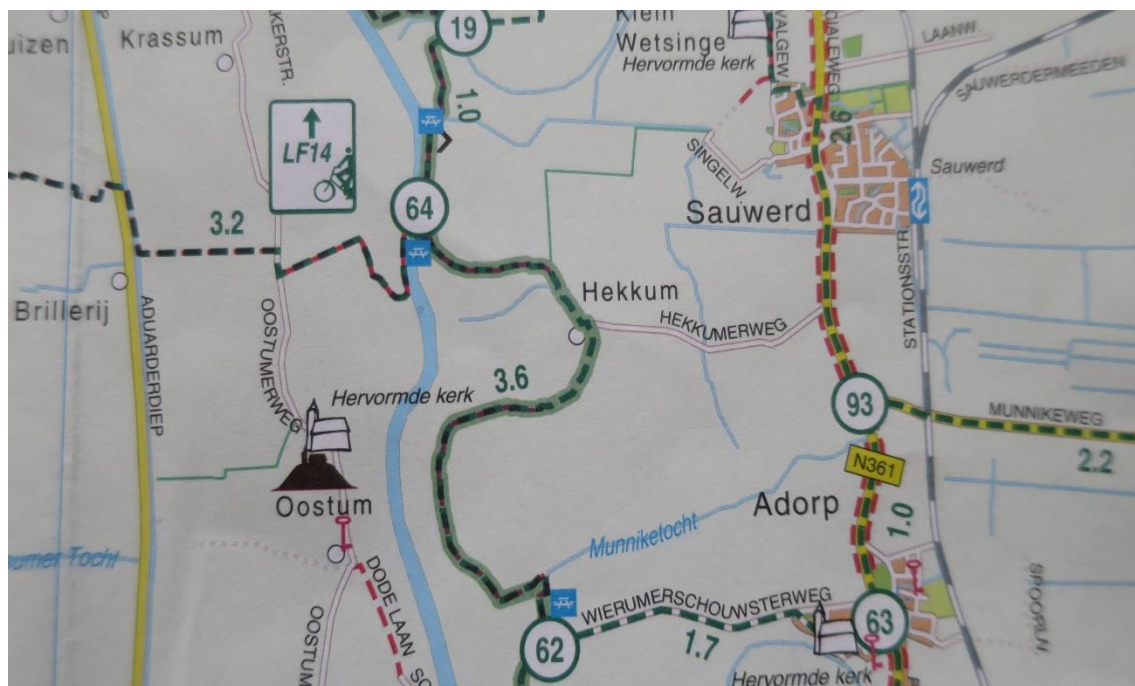

Te bezoeken: in restauratie tot herfst 2022.

Technische gegevens:

- 1. 8-kante stellingmolen met stenen onder en tussenstuk, houten bovenstuk met verticale beplanking, stellinghoogte 8.60 meter,*
- 2. Pel- en korenmolen,*
- 3. Zelfzwichting op beide roeden met stroomlijnneuzen volgens Bremer, adorp, geklonken binnenroede,*
- 4. Stalen hoepelvang met wipstok,*
- 5. Rollenkruierwerk,*
- 6. Rijksmonument 7061.*

Op naar molen De Wetsinger. Met de rug naar De Aeolus gekeerd, links en steken we de N361 over richting Wierumerschouw.

Voor de boerderij rechtsaf het fietspad op en over de dijk tot aan Heksum. Links aanhouden en het fietspad vervolgen voorbij de brug over het Reitdiep en over het gerestaureerde sluisje links aanhouden.

De weg vervolgen tot boven op de wierde van Groot Wetsinge.

Direct na het kerkhofje rechts het kerkepad op naar klein Wetsinge. Voor het kerkje links afslaan en aan de linkerzijde ziet u ***molen De Wetsinger***.

Beperkte parkeermogelijkheden bij de molen.

In Klein Wetsinge: horeca en WC

Molen De Wetsinger, Molenstreek 3, 9773 TJ Klein Wetsinge

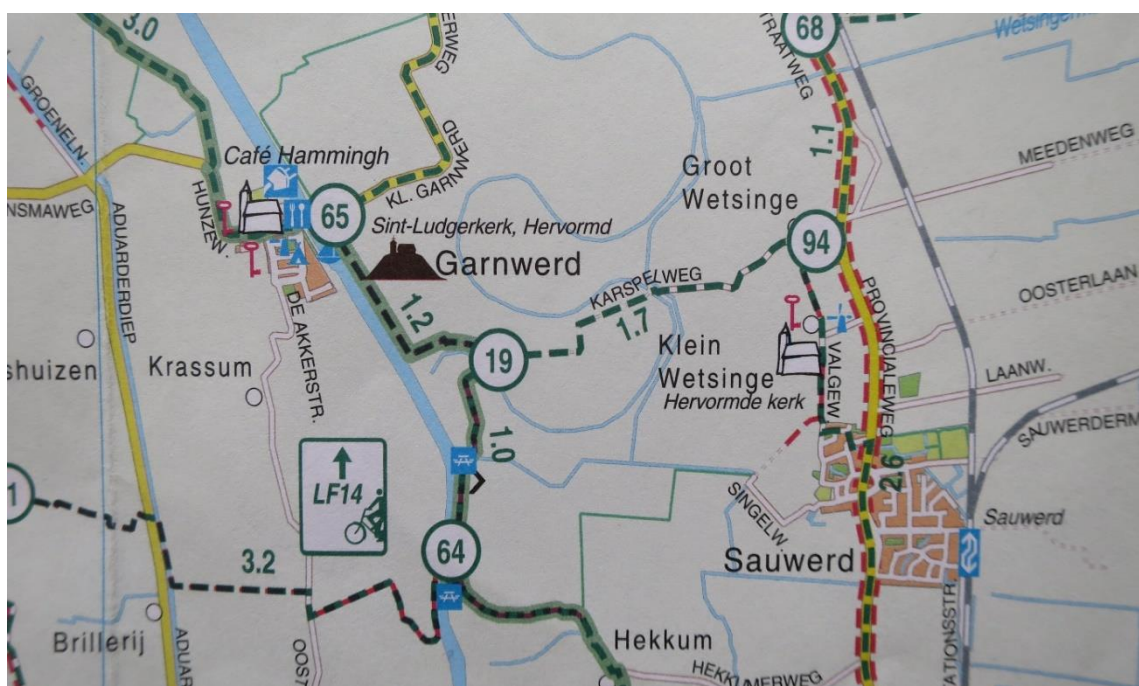
De Wetsinger is een koren- en pelmolen. Het type is een stellingmolen (achtkant) gebouwd in 1872. Maalvaardig.

Technische gegevens:

1. 8-kante stellingmolen, stellinghoogte op 7.90 meter,
2. Pel- en korenmolen,
3. Zelfzwichting op twee roeden met dwarskleppen op beide einden, gevlucht 21 meter,
4. Van Bussel-stroomlijnneuzen, 4 keer,
5. Vlaamse duimvang,
6. Goede windbiotoop,
7. Rijksmonument 7066.

Te bezoeken: in principe de 2^e en 4^e zaterdag van de maand.

De volgende molen is de Meeuw in Garnwerd, dezelfde route terugfietsen via Groot Wetsinge tot de boerderij “de Raken”. Na de boerderij rechts af het fietspad op. Tot aan Garnwerd waar we links afslaan. Links **molen De Meeuw**. **Parkeermogelijkheden net buiten het dorp Garnwerd richting Oostum.**

In Garnwerd: horeca en WC.

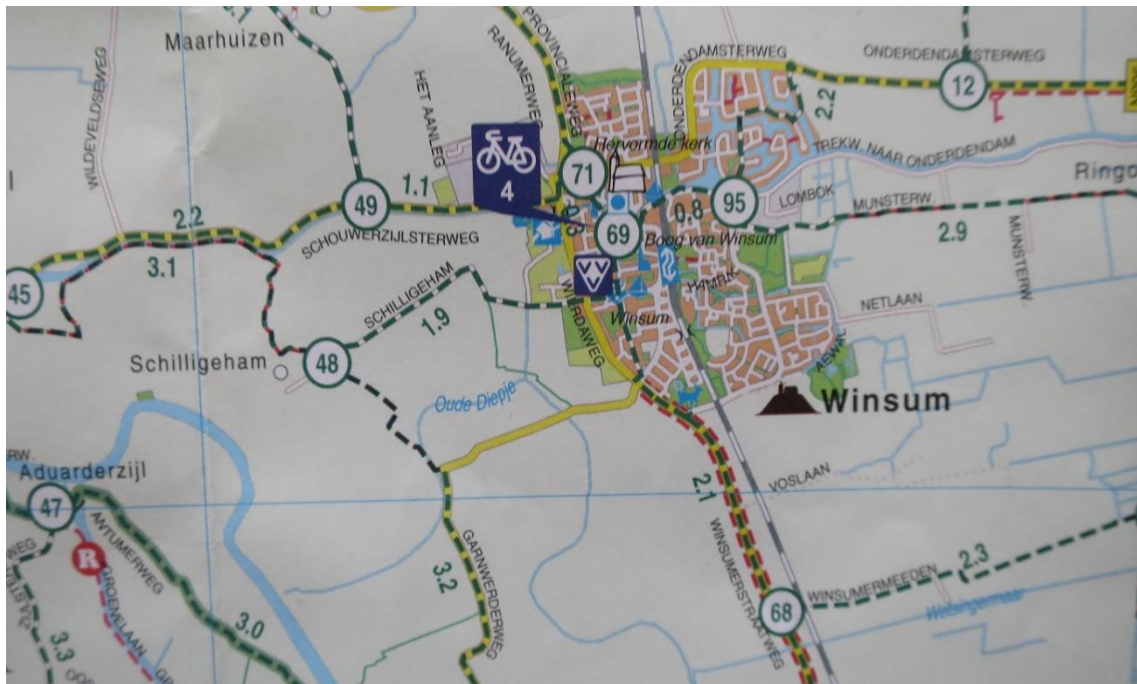
Molen de Meeuw, Hunzeweg 38, 9893 PD Garnwerd
De Meeuw is een koren- en pelmolen. Het type is een stellingmolen (achtkant) gebouwd in 1851. Maalvaardig.

Technische gegevens:

- 1. 8-kante stellingmolen op stenen onderbouw, stellinghoogte 6.80 meter op de kruin van de Reitdiepdijk geplaatst. Hierdoor van ver zichtbaar,*
- 2. Korenmolen,*
- 3. Oud-Hollands opgehekt,*

4. *Vlaamse duimvang,*
5. *Redelijke windbiotoop, alleen aan westzijde enige belemmering,*
6. *Rijksmonument 15574.*

Te bezoeken: als de molen draait en op afspraak.

De laatste twee molens zijn beide te vinden in Winsum. Met de Meeuw achter ons, steken we de brug over en slaan meteen links af. Het fietspad volgen we tot aan de driesprong bij “Manege Weidelust”. Op de driesprong linksaf het “oude diepje” over om meteen weer rechts af te slaan.

Fiets door tot aan het punt waar het fietspad de Schilligehamsterweg kruist en sla hier rechts af richting Winsum. Het eerste fietspad na het plaatsnaambord Winsum, links af slaan en volgen tot bij de parkeerplaatsen van camping Marenland.

Houd rechts aan en sla aan het einde van de weg met parkeerplaatsen (richting N361) links af.
Ga rechts onder de N361 door en houd links aan. Aan het einde van de straat (Winsumerdiep) rechts aanhouden en de eerste straat (Kloosterstraat) links. Molen de Ster doemt op. Aan het einde van de Kloosterstraat links, rechts aanhouden (Dorpsplein) en de eerste straat rechts, de Molenstraat. Aan de rechterhand **Molen de Ster**.
Parkeermogelijkheden op het Dorpsplein.
In Winsum: horeca en WC.

Molen de Ster, Molenstraat 4, 9951 AJ Winsum

De Ster is een koren- en pelmolen. Het type is een stellingmolen (achtkant) gebouwd in 1851. Buiten bedrijf.

Technische gegevens:

- 1. 8-kante stellingmolen, stellinghoogte 7.10 meter, op voormalige molenberg, op de wierde van Winsum,*
- 2. Pel- en korenmolen,*
- 3. Zelfzwichting met neusremkleppen op buitenroede, binnenroede Oud-Hollands,*
- 4. Gevlucht 22.40 meter: op de wierdehoogte met daarop de molenberg en daarop een stellingmolen met een gevlucht van 22.40 meter vormt de molen een markant punt in de omgeving,*
- 5. Vang met boven vangstukken en onder in een ijzeren hoepel,*
- 6. Windbiotoop aanvaardbaar,*
- 7. Rijksmonument 39032.*

Te bezoeken: vrijwel elke zaterdag van 12:30 – 17:00 uur en als de molen draait.

De zevende en laatste molen van de Molenstichting Winsum is de Vriendschap hemelsbreed 100 meter verderop. Rij de Molenweg verder af en sla rechts af de Hoofdstraat in en neem de eerste straat links (de Kerkstraat) om meteen na het hoekpand links af te slaan naar **Molen de Vriendschap**.

Parkeermogelijkheden op het Dorpsplein.

In Winsum: horeca en WC

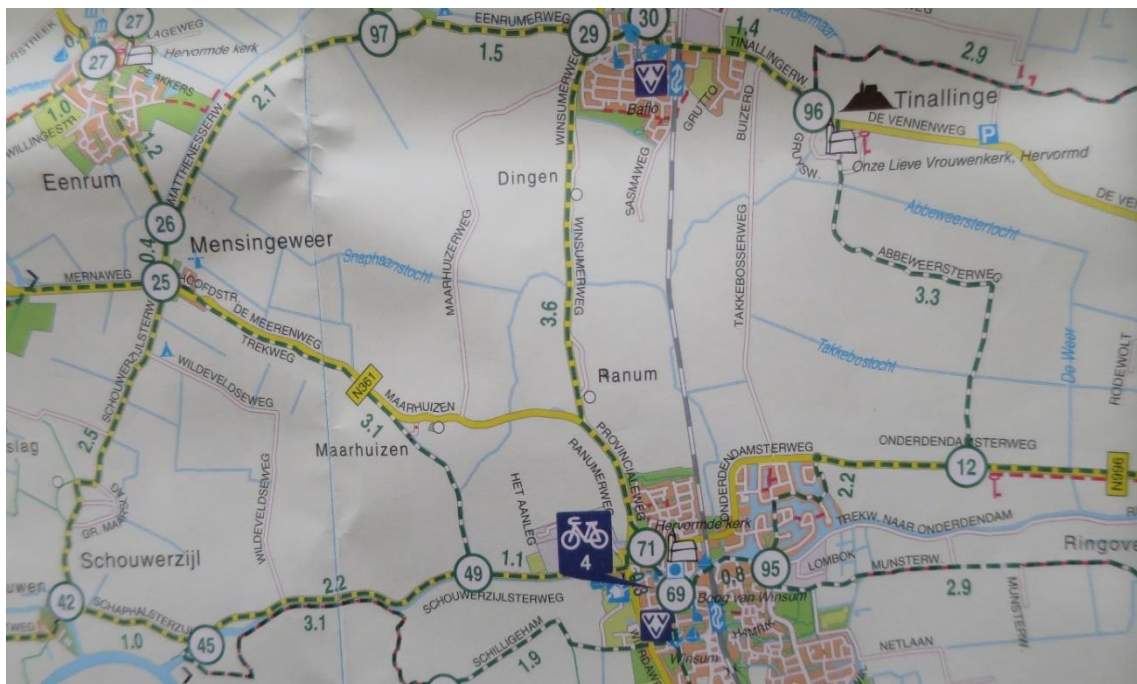
Molen de Vriendschap, Kerkstraat 1, 9951 AD Winsum
De Vriendschap is een korenmolen. Het type is een stellingmolen (achtkant) gebouwd in 1801. Maalvaardig maar buiten bedrijf.

Te bezoeken: vrijwel elke zaterdag, als de molen draait en op afspraak.

Technische gegevens:

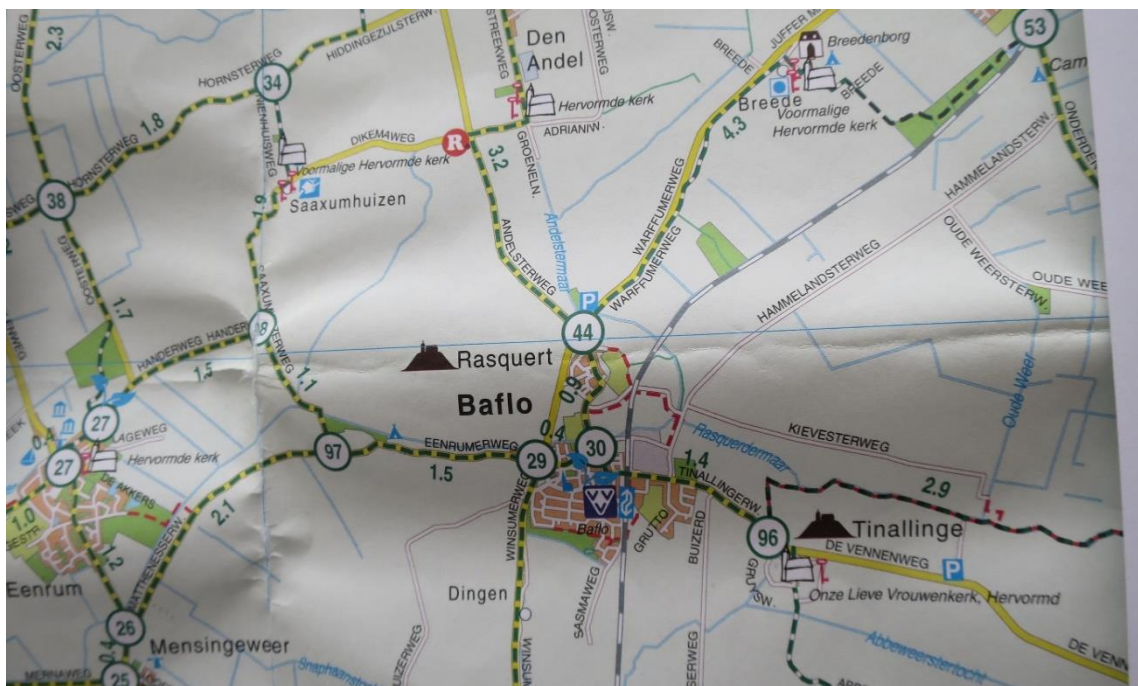
- 1. 8-kante stellingmolen op lage stenen onderbouw met stiepen, stellinghoogte 7.80 meter,*
- 2. Korenmolen,*
- 3. Zelfzwichting ,*
- 4. Van Busselneuzen, op twee roeden met neusremkleppen op een roede,*
- 5. Vlaamse vang met duim,*
- 6. Windbiotoop matig, in dorpskom gelegen,*
- 7. Rijksmonument 39029.*

We stappen op de fiets met de Vriendschap achter ons en slaan rechts af en nogmaals rechts de Hoofdstraat Winsum in. Op het Dorpsplein rechtsaf de Boog over en meteen weer links de Westerstraat in. Aan het einde van de straat rechts. Vervolgens rechts aanhouden en links afslaan de eerste brug (Univé) over.

We fietsen langs de provinciale weg via Ranum over de Winsumerweg naar Baflo. Na het plaatsnaambord Baflo rechts aanhouden. Bij de eerste driesprong fietsen we de Rudolf Agricolastraat omhoog.

Rechts af de Blokkenweg op en *langs de Sint Laurentiuskerk. Een van de oudste kerken van Groningen eind 11^e / begin 12^e eeuw gebouwd.* Rij door tot aan de driesprong. Hier slaan we rechts af de Sijsmaweg in. Bij de volgende driesprong rechts af de Heerestaaf tot aan het haventje. Hier slaan we links af de Willem de Zwijgerstraat op die over gaat in de Meijmaweg en fietsen door Rasquert tot aan de N361.

Deze steken we over, de Andelsterweg op richting Den Andel. Bij de eerstvolgende kruising rechts af. Bij het haventje links af de Streekweg op. Aan het eind van de Streekweg rechts af. Links van u de **Molen De Jonge Hendrik** (zie begin route).

De fietsroute langs de zeven molens van Molenstichting Winsum is ontwikkeld door Piet Blom en Ijle Van der Meulen uit Winsum.

De kaartjes zijn ontleend aan de Fietsknopenkaart van Groningen.

Foto's Jelte Oosterhuis.

December 2021.